

دستور العمل نحوه عمل ماده 12 آئین نامه اجرائی (مصوب بهمن ماه 1375) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب اسفندماه 1374)

کلیات

به منظور تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان «پروانه اشتغال» در «مهندسی ساختمان» مهندسی بر اساس پیچیدگی عوامل و حجم کار به چهار گروه «الف»، «ب»، «ج» و «د» تقسیم می‌شوند. «پیچیدگی عوامل و حجم کار» مذکور و تقسیمات متعاقب آن (گروه ساختمانی) به چهار گروه «الف»، «ب»، «ج» و «د» تابع تحلیل خدمات مهندسی مؤثر در احداث «ساختمانهای شهری» در مراحل محاسبات فنی و تهیه طرح، نظارت و اجرای ساختمان به شیوه‌های سامانه‌های ساختمانی) متعارف و معمول در واحدهای شهری است.

منظور از ساختمانهای شهری در این متن، ساختمانهای مشمول ماده مشمول ماده 100 قانون شهرداری‌ها است و منظور از «شیوه‌های ساختمانی متعارف و معمول» ساختمانهای با سامانه ساختمانی به اصطلاح پایه ای و یا اسکلت فلزی و یا بتن‌آرمه و معمول در بیش از نود درصد ساختمان های شهری کشور بنا به اطلاعات منعکس در نشریات ذیربط مرکز آمار ایران است.

ساختمان های شهربر اساس سه عامل اصلی مؤثر در «پیچیدگی و حجم کار» خدمات مهندسی موضوع قانون مزبور در مراحل مختلف احداث ساختمان های مزبور شامل: سطح زیربنا، عداد طبقات و نوع کاربری تحلیل و گروه‌بندی شده‌اند. این گروه‌بندی ناشی از بررسی و تحلیل «پیچیدگی عوامل و حجم کار» به تفکیک دخالت فنی هر کدام از تخصص‌های مهندسی موضوع «قانون نظام مهندسی کنترل ساختمان مصوب اسفند 1374» و متعاقباً تلفیق و جمع‌بندی مجموعه بررسی‌ها و تحلیل های مزبور در یک مبنای مشترک برای گروه‌بندی «پیچیدگی عوامل و حجم کار» خدمات مهندسی برای احداث ساختمانهای شهری است. هر طرح در ارتباط با سه عامل مؤثر مذکور (سطح زیربنا، تعداد طبقات و نوع کاربری) سنجیده و بالاترین گروه تعیین شده توسط همه عوامل سه گانه مذکور ۷ ملاک گروه‌بندی ساختمان خواهد بود.

۱) اطلاعات پروانه های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری های کشور

۲) احراز یک یا دو عامل از عوامل سه گانه مذکور تعیین کننده نخواهد بود.

تقسیم بندی ساختمان ها به چهار گروه بر اساس سطح زیربنا- تعداد طبقات و نوع کاربری، بمنظور تعیین فعالیت‌های مهندسی تبصره 1- برای تعیین فعالیت‌های مهندسی در بخش ساختمان، با توجه به عوامل سه‌گانه موصوف، ساختمان ها به چهار گروه تقسیم می‌شوند. شرح کلی نحوه دخالت هر کدام از عوامل اصلی مؤثر در «پیچیدگی و حجم کار» عبارت است از:

1-1- گروه بندی بر اساس زیربنا: ساختمانها از نظر سطح زیربنا به ترتیب از 1 تا 600 مترمربع در گروه «الف» از 601 تا 2000 مترمربع مربوط در گروه «ب» از 2001 تا 5000 مترمربع مربوط در گروه «ج» و بیشتر از 5000 مترمربع در گروه «د» طبقه‌بندی می‌شوند. منظور از سطح زیر بنا در این مجموعه سطوح اعم از فضاهای اصلی و فرعی راهپله و یا سطوح اشغال شده توسط دیوارها و غیره است.

1-2- گروه بندی بر اساس تعداد طبقات: که به ترتیب 1 تا 2 طبقه روی زیرزمین در گروه «الف»، از 3 طبقه روی زیرزمین تا 5 طبقه روی زمین در گروه «ب»، از 6 تا 10 طبقه روی زمین در گروه «ج» و بیشتر از 10 طبقه روی زمین در گروه «د» طبقه‌بندی می‌شود. طبقه به اصطلاح «پیلوت» نیز در این گروه‌بندی به عنوان یک طبقه محسوب می‌شود و هر طبقه زیر یا روی زمین با رعایت شرح مربوط به ارتفاع طبقه (شرح زیر) معادل یک طبقه محسوب می‌شود.

منظور از طبقه فاصله (ارتفاع) کف طبقه تا سطح زیر سقف است که حداکثر 4 متر تعیین می‌شود. برای فواصل بیشتر از 4 متر ارتفاع به ازای هر 4 متر یک طبقه اضافی محاسبه خواهد شد. به طور مثال فاصله (ارتفاع) کف طبقه تا سطح زیر سقف 8 متر معادل دو طبقه به لحاظ عامل پیچیدگی کار محسوب خواهد شد. اضافات کمتر از 4 متر نیز معادل یک طبقه محسوب خواهد شد. به طور مثال فاصله (ارتفاع) های کف طبقه تا سطح زیر سقف 6 متر ارتفاع معادل دو طبقه و 11 متر معادل سه طبقه محسوب خواهد شد.

1-3- گروه بندی بر اساس نوع کاربری: پیچیدگی دخالت مهندسی ناشی از نوع کاربری در طراحی، محاسبات فنی و خصوصیات اجرائی ساختمانهای شهری براس معیار حیطه عملکرد شهری کاربری‌ها (در قالب تقسیمات توزیع خدمات شهری) طبقه‌بندی شده است. بنابراین شواهد این معیار قابلیت مناسبی برای طبقه‌بندی پیچیدگی کار دارد.

طبقه کاربری عمدتاً بر اساس پیشنهادات تقسیمات شهری «محل (برزن)، ناحیه، منطقه، شهر» و توزیع کاربری‌های منعکس در طرح‌های جامع (ویا‌هادی) و تفصیلی شهری مورد عمل شهرداریها و در مواردی هم از طریق مصوبات سازمانهای متولی کاربری (مانند دستورالعمل‌های سازمان تجهیز مدارس در ارتباط با ساختمان های با کاربری آموزشی عمومی و

یاسازمان های ذیربط برای ساختمانهای با کاربری بهداشتی درمانی و موارد مشابه) قابل تشخیص است. لهذا کاربری ها به شرح زیر تقسیم بندی می گردند:

گروه «الف» کاربری ها با حیطة عملکردی محله (برزن)

گروه «ب» کاربری ها با حیطة عملکردی ناحیه

گروه «ج» کاربری ها با حیطة عملکردی منطقه

گروه «د» کاربری ها با حیطة عملکردی شهری (و فراشهری)

1-3-1- در مواردی که تشخیص گروه کاربری ساختمان بر اساس اطلاعات مندرج در بند 3-1 میسر نباشد، گروه کاربری از طریق استعلام حیطة عملکردی کاربری مورد نظر از دفتر سازمانهای مهندسی و تشکلهای حرفه ای وزارت مسکن و شهرسازی تعیین خواهد شد.

2-3-1- مواردی از ساختمانهای شهری که با شیوه های تأسیساتی خاص (نامتعارف) بخواهند احداث شوند و بر اساس معیار

گروه بندی این دستور العمل قابل طبقه بندی نباشد در قالب، گروه ساختمانهای ویژه طبقه بندی می شوند و برای تأسیسات

مکانیکی عبارت از ساختمانهایی است که به کنترل دقیق شرایط هوا (دما پاکیزگی، فشارهای نسبی، صدا) و تأسیسات

مکانیکی ویژه ای برای تأمین این شرایط نیاز دارند و برای تأسیسات برقی عبارت است از ساختمانهایی است که به

ولتاژ و یا فرکانس غیر معمول نیاز دارند و یا دارای تجهیزات غیر معمول می باشند. طراحی و محاسبه و نظارت بر اجرای

این نوع ساختمانها، طبق تبصره 4 این دستور العمل انجام پذیرد.

حدود صلاحیت مهندسين رشته هاي معماری و عمران پایه هاي مختلف

تبصره 2- به موجب جدول طبقه بندی صلاحیت رشته های معماری و عمران، مندرج در ماده 12 آیین نامه اجرایی قانون، تهیه طرح معماری و نظارت معماری توسط مهندس معمار و انجام محاسبات می تواند توسط مهندس معمار یا عمران پایه 3 یا بالاتر انجام پذیرد.

نحوه اعمال و رعایت مفاد بخش نخست از تبصره 2 ماده 12 آیین نامه اجرایی قانون با عنوان «پیوست شماره یک» ضمیمه می باشد.

2-1-1- نحوه اعمال و رعایت مفاد بخش دوم از تبصره 2 ماده 12 آیین نامه اجرایی قانون:

در محله هایی که مهندس معمار یا عمران به تعداد کافی نباشد (مجموع ظرفیت اشتغال به کار مهندسان در هر یک از رشته ها در مقایسه با سطح زیربنای ساخت و ساز متقاضیان پروانه ساختمانی در رشته ذیربط جوابگو نباشد) حسب مورد به ترتیب زیر عمل گردد:

1-1-1-2- چنانچه در یک پایه یا چند پایه مهندس در رشته مورد نظر به تعداد کافی نباشد مطابق جدول «پیوست

شماره 2» مربوط به توضیحات ذیل جدول طبقه بندی برای هر یک از گروه های ساختمان تبصره 2 ماده 12 آیین نامه اجرایی قانون عمل گردد.

2-1-2-2- چنانچه مفاد بند 1-1-2 در مورد رشته های عمران و معماری جوابگو نباشد و مهندس در رشته معماری و عمران برای «نظارت بر ساختمانهای گروه الف به تعداد کافی نباشد، از خدمات کاردانه های فنی به شرح جدول «پیوست شماره 3» استفاده گردد.

3-1-2-2- چنانچه موضوع بندهای 1-1-2 و 2-1-2 این بخش جوابگو نباشد و مهندس در رشته مربوطه به تعداد کافی در محل وجود نداشته باشد، شورایی مرکب از نماینده استانداری، رئیس سازمان مسکن و شهرسازی و رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در مرکز استان تشکیل و حسب مورد تصمیم خواهند نمود، دبیرخانه شورایی مذکور در محل سازمان نظام مهندسی ساختمان استان است و دبیر آن رئیس سازمان نظام استان و رئیس شورا رئیس سازمان مسکن و شهرسازی خواهد بود.

گروه بندی فعالیتهای مهندسی رشته های شهرسازی- ترافیک- تأسیسات مکانیکی و تأسیسات

برقی در بخش ساختمان و تعیین حدود صلاحیت دارندگان پروانه اشتغال به کار این رشته ها

تبصره 3- گروه بندی فعالیتهای رشته های شهرسازی، ترافیک، تأسیسات مکانیکی و تأسیسات برقی موضوع تبصره ماده 2 آیین نامه اجرایی قانون و حدود صلاحیت دارندگان پروانه اشتغال به کار این رشته ها برای برخی از گروه های ساختمانی تعیین گردیده و نحوه اعمال و رعایت آن وفق جدول «پیوست شماره یک» این دستور العمل الزامی است.

1-3-1- در محله هایی که مهندس شهرساز، ترافیک، تأسیسات مکانیکی و تأسیسات برقی به تعداد کافی نباشد به ترتیب مندرج در بند 2-1 و 1-1-2 تبصره 2 این دستور العمل برای رشته های پنجگانه فوق الذکر و مطابق شرح جدول «پیوست شماره 2»، حسب مورد عمل شود.

نحوه عمل در فعالیتهای ساختمانی گروه «د» که تهیه طرح و انجام محاسبات فنی

در صلاحیت مهندسين با درجه ارشدمي باشد.

تبصره 4- نظر به این که تبصره 2 ماده 11 آیین‌نامه اجرائی قانون، موضوع انطباق اشخاص به درجه ارشد توسط شوراي مركزي فعلاً محقق نگردیده است، تا اطلاع ثانوي تهیه طرح، انجام محاسبات فني، مربوط به فعالیتهای مهندسي ساختمان در گروه «د» توسط اشخاص داراي پروانه حقوقي با شرایط زیر انجام پذیرد.

1-4- تهیه طرح و انجام محاسبات فني: فعالیت در رشته مورد تقاضا مستلزم آن است که حداقل دو نفر از اعضای هیأت مدیره موظف یا سهامداران شاغل در شرکت داراي پروانه اشتغال به کار مهندسي شخص حقيقي پایه يك بوده و سابقه کار حرفه‌اي بعد از فراغت از تحصیل نامبردگان برابریشته لیسانس 18 سال و بالاتر و فوق لیسانس 17 سال و بالاتر و دکتری 16 سال و بالاتر باشد.

مسئول هماهنگی های ضروري تهیه طرح، انجام محاسبات فني، نظارت و تهیه نقشه های اجرائی و وظایف آن.

تبصره 5- مسئول هماهنگی های ضروري برای اجرائی مراحل مربوط به تهیه طرح، انجام محاسبات فني و تهیه نقشه های اجرائی و سایر فعالیتهای مربوط به تخصص های مؤثر در احداث ساختمان در این بخش و همچنین بخش نظارت بر ساختمانها در گروه های چهارگانه موضوع 12 آیین‌نامه اجرائی قانون نظام مهندسي و کنترل ساختمان تنظیم روابط کار با صاحب کار «مالك»:

به منظور ایجاد هماهنگی لازم در ارائه خدمات مهندسي توسط مهندسان داراي پروانه اشتغال به کار مهندسي ساختمان و سهولت تنظیم روابط کار با مالك «صاحب کار یا نماینده قانوني وي» و پیگیری مراحل اداري، دفتری و کارگاهی این امور در بخش طراحی معماری، سازه، تأسیسات مکانیکی و تأسیسات برقي و عندالزوم سایر رشته های ساختمانی مورد نیاز و همچنین در بخش نظارت بر اجرائی ساختمان با رعایت حدد صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار مهندسي در هر بخش به ترتیب زیر عمل گردد

1-5 بخش طراحی و محاسبات فني و تهیه نقشه های اجرائی:

به موجب دستور العمل شرح خدمات گروه های مهندسي ساختمان، منضم به تصویب نامه فهرستهای قیمت مسئول هماهنگی خدمات مهندسي ساختمان، موضوع ماده 117 آیین‌نامه اجرائی قانون نظام مهندسي و کنترل ساختمان، این بخش که داراي پروانه اشتغال به کار شخص حقيقي در پایه مهندسي مورد نیاز حسب گروه ساختمان مورد نظر باشد به عنوان مسئول هماهنگی خدمات مهندسي با متقاضیان دریافت پروانه ساختمان «مالك» مذاکره و تبادل نظر به عمل آورده و پس از توافق با وي قبول مسئولیت، نسبت عقد قرارداد خصوصي به شرح مذکور در دستور العمل شرح خدمات گروه های مهندسي اقدام می نماید.

سایر مهندسان رشته های ساختمان که وفق مفاد ماده 12 آیین‌نامه اجرائی قانون و این دستور العمل و ضوابط آن، تعهد خدمات مهندسي آنان در این بخش ضروري است، ضمن انجام هماهنگی لازم با مسئول هماهنگی طرح، در چارچوب ضوابط و مقررات مندرج در دستور العمل شرح خدمات گروه های مهندسي، قرارداد لازم را منعقد و خدمات لازم را ارائه نمایند.

2-5 بخش نظارت بر ساختمان:

مسئول هماهنگی بخش نظارت بر اجرائی ساختمان که حتي المقدور همان مسئول هماهنگی بخش طراحی، محاسبات فني و تهیه نقشه ها و اجرائی، موضوع بند 5-1 باید باشد «ضمن رعایت ظرفیت اشتغال به کار پروانه شخص حقيقي، مصوب وزارت مسکن و شهرسازی و تطبیق پایه مهندسي او با گروه ساختمان مورد نظر» به عنوان مسئول هماهنگی خدمات مهندسي وفق مفاد مندرج در بند 5-1 نسبت به عقد قرارداد خصوصي به شرح دستور العمل خدمات گروه های مهندسي مورد اشاره با صاحب کار

«مالك» نمایند، سایر مهندسان رشته های ساختمان که به موجب مفاد ماده 12 آیین‌نامه اجرائی قانون و این دستور العمل و ضوابط آن تعهد خدمات مهندسي آنان در این بخش الزامي است، ضمن انجام هماهنگی های لازم با مسئول هماهنگی طرح، در چارچوب ضوابط و مقررات مندرج در دستور العمل شرح خدمات گروه های مهندسي قرارداد لازم را منعقد و خدمات لازم را ارائه نمایند.

حتي المقدور مهندسان ناظر رشته های ساختمانی همان مهندسان بخش طراحی و محاسبات فني و تهیه نقشه های اجرائی خواهند بود، مشروط بر آن که از محدوده ظرفیت اشتغال به کار تعیین شده و صلاحیت مهندسي آنان تجاوز ننماید.

1-2-5- در صورتیکه مسئول هماهنگی بخش طراحی، محاسبات فني و تهیه نقشه های اجرائی و یا مهندسان این بخش به دلیل استفاده از کل ظرفیت اشتغال به کار خود و یا دلایل موجه دیگر نتوانند مسئولیت بخش نظارت را بپذیرند مالك می تواند با دارنده پروانه اشتغال به کار مهندسي دیگری در چارچوب مندرج در بند 2 و رعایت مفاد دستور العمل شرح خدمات گروه های مهندسي ساختمان در بخش نظارت قرارداد منعقد نماید.

پیوست شماره یک

طبقه بندی صلاحیت برای هر یک از گروههای ساختمان موضوع: تبصره های 2 و 3 ماده 12 آیین نامه اجرایی (مصوب بهمن ماه 1375) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب اسفندماه 1374)

گروه ساختمان				مطالعات و تهیه طرح و نقشه های اجرایی معماری	طراحی انطباق) با وضعیت و طرح های شهری	طراحی انطباق با شبکه های (ترافیک) شهری	تهیه طرحها و محاسبات فنی نقشه های اجرایی سازه	تهیه طرح و محاسبات فنی و نقشه های مرحله دوم تأسیسات مکانیکی	تهیه طرح و محاسبات فنی و نقشه های مرحله دوم تأسیسات برقی
«د»	«ج»	«ب»	«الف»						
مهندس معمار ارشد یا «اشخاص حقوقی»	مهندس معمار پایه 1 یا بالاتر	مهندس معمار پایه 2 یا بالاتر	مهندس معمار پایه 3 یا بالاتر						
* مهندس شهرساز (طراحی شهری) ارشد یا «اشخاص حقوقی»	* مهندس شهرساز (طراحی شهری) پایه 1								
* مهندس ترافیک ارشد یا «اشخاص حقوقی»	* مهندس ترافیک پایه 1								
مهندس عمران (سازه) ارشد یا «اشخاص حقوقی»	مهندس عمران (سازه) پایه 1 یا بالاتر	مهندس عمران (سازه) پایه 2 یا بالاتر	مهندس عمران (سازه) پایه 3 یا بالاتر						
مهندس تأسیسات مکانیکی ارشد یا «اشخاص حقوقی»	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 1 یا بالاتر	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 2 یا بالاتر	®						
مهندس تأسیسات برقی ارشد یا «اشخاص حقوقی»	مهندس تأسیسات برقی پایه 1 یا بالاتر	مهندس تأسیسات برقی پایه 2 یا بالاتر	®						

* از زمانی که وزارت مسکن و شهرسازی اعلام نماید انجام خدمات مهندسی مربوط به این رشته ها فقط در داخل محدوده مجموعه های شهری شهرهای تهران، مشهد، اصفهان، تبریز و شیراز خواهد بود.
 ® مسئولیت انتظام امور مربوط به طرحهای تأسیسات مکانیکی و برقی در گروه الف به عهده مهندس معمار است، بدیهی است در استانهایی که قبل از تاریخ این دستورالعمل مهندسان تأسیسات مکانیکی و برقی ملزم به انجام خدمات معینی در این گروه ساختمانی گردیده اند کمافی السابق می توانند عمل نمایند.

گروه ساختمان				خدمات مهندسی	
«د»	«ج»	«ب»	«الف»		
مهندس معمار پایه 1 یا بالاتر	مهندس معمار پایه 2 یا بالاتر	مهندس معمار پایه 3 یا بالاتر	مهندس معمار یا عمران (سازه) پایه 3 یا بالاتر	نظارت بر اجرای طرح معماری	نظارت بر اجراء
مهندس عمران پایه 1	مهندس	مهندس	®	نظارت بر اجرای	

یا بالاتر	عمران (سازه) پایه 2 یا بالاتر	عمران (سازه) پایه 3 یا بالاتر		طرح سازه	
مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 1 یا بالاتر	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 2 یا بالاتر	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 3 یا بالاتر	®	نظارت بر اجرای طرح تأسیسات مکانیکی	
مهندس تأسیسات برقی پایه 1	مهندس تأسیسات برقی پایه 2 یا بالاتر	مهندس تأسیسات برقی پایه 3 یا بالاتر	مهندس عمران (سازه) پایه 3 یا بالاتر	نظارت بر اجرای طرح تأسیسات برقی	

از زمانی که وزارت مسکن و شهرسازی اعلام نماید انجام خدمات مهندسی مربوط به این رشته‌ها فقط در داخل محدوده مجموعه‌های شهری شهرهای تهران، مشهد، اصفهان، تبریز و شیراز خواهد بود.
 ® مسئولیت انتظام امور مربوط به طرح‌های تأسیسات مکانیکی و برقی در گروه الف به عهده مهندس معمار است، بدیهی است در استانهائیکه قبل از تاریخ ایندستور العمل مهندسان تأسیسات مکانیکی و برقی ملزم به انجام خدمات معینی در این گروه ساختمانی گردیده‌اند کمافی‌السابق می‌توانند عمل نمایند.

پیوست شماره دو

طبقه‌بندی صلاحیت مربوط به بخشی از توضیحات ذیل جدول طبقه‌بندی برای هر یک از گروه‌ها و ساختمان تبصره 2 ماده 12 قانون آئین نامه اجرایی نظام مهندسی و کنترل ساختمان، موضوع نحوه جایگزینی مهندسان با پایه پایین‌تر در محل هائیکه مهندس در پایه تعیین شده به تعداد کافی نباشد

گروه ساختمان				خدمات مهندسی	
«د»	«ج»	«ب»	«الف»		
مهندس معمار پایه 1	مهندس معمار پایه 2	مهندس معمار پایه 3	مرتب با معماري (معماري داخلي)	مطالعات و تهیه طرح و نقشه‌های اجرایی معماری	تهیه طرح ها و محاسبات فنی
* مهندس معمار پایه 1 یا شهرساز (برنامه ریزی شهری) ارشد	* طراح شهری پایه 2 یا معمار پایه 1 یا برنامه‌ریز شهری پایه 1			طراحی انطباق (با وضعیت و طرح‌های شهری)	
* مهندس ترافیک پایه 1	* مهندس ترافیک پایه 2			طراحی انطباق با شبکه‌های (ترافیک) شهری	
مهندس عمران (سازه) پایه 1	مهندس عمران (سازه) پایه 2	مهندس عمران (سازه) پایه 3	مهندس عمران (سازه) پایه 3 یا بالاتر	تهیه طرح و محاسبات فنی و نقشه‌های اجرایی سازه	
مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 1	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 2	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 3	®	تهیه طرح و محاسبات فنی و نقشه‌های مرحله دوم تأسیسات مکانیکی	
مهندس تأسیسات برقی پایه 1	مهندس تأسیسات برقی پایه 2	مهندس تأسیسات برقی پایه 3	®	تهیه طرح و محاسبات فنی و نقشه‌های مرحله دوم تأسیسات برقی	

* از زمانی که وزارت مسکن و شهرسازی اعلام نماید انجام خدمات مهندسی مربوط به این رشته‌ها فقط در داخل محدوده مجموعه‌های شهری شهرهای تهران، مشهد، اصفهان، تبریز و شیراز خواهد بود.
 ® مسئولیت انتظام امور مربوط به طرح‌های تأسیسات مکانیکی و برقی در گروه الف به عهده مهندس معمار است، بدیهی است در استان‌هایی که قبل از تاریخ این دستورالعمل مهندسان تأسیسات مکانیکی و برقی ملزم به انجام خدمات معینی در این گروه ساختمانی گردیده‌اند کمافی السابق می‌توانند عمل نمایند.
 ☉ صلاحیت رشته‌های مرتبط با رشته اصلی در پروانه‌های اشتغال بکار مهندسی مشخص گردیده است.

گروه ساختمانی				خدمات مهندسی	
«د»	«ج»	«ب»	«الف»	نظارت بر اجرای طرح معماری	نظارت بر اجرای طرح سازه
مهندس معمار پایه 1	مهندس معمار پایه 2 یا بالاتر	مهندس معمار پایه 3 یا بالاتر	مرتبط با معماری یا عمران (سازه) پایه 3 یا بالاتر		
مهندس عمران (سازه) پایه 1	مهندس عمران (سازه) پایه 2 یا بالاتر	مهندس عمران (سازه) پایه 3	®	®	®
مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 1 یا بالاتر	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 2 یا بالاتر	مهندس تأسیسات مکانیکی پایه 3	®	®	®
مهندس تأسیسات برقی پایه 1	مهندس تأسیسات برقی پایه 2	مهندس تأسیسات برقی پایه 3	®	®	®

* از زمانی که وزارت مسکن و شهرسازی اعلام نماید انجام خدمات مهندسی مربوط به این رشته‌ها فقط در داخل محدوده مجموعه‌های شهری شهرهای تهران، مشهد، اصفهان، تبریز و شیراز خواهد بود.
 ® مسئولیت انتظام امور مربوط به طرح‌های تأسیسات مکانیکی و برقی در گروه الف به عهده مهندس معمار است، بدیهی است در استان‌هایی که قبل از تاریخ این دستورالعمل مهندسان تأسیسات مکانیکی و برقی ملزم به انجام خدمات معینی در این گروه ساختمانی گردیده‌اند کمافی السابق می‌توانند عمل نمایند.
 ☉ صلاحیت رشته‌های مرتبط با رشته اصلی در پروانه‌های اشتغال بکار مهندسی مشخص گردیده است.

پیوست شماره سه

طبقه بندی صلاحیت مربوط به کاردانه‌ها در بخش نظارت، در صورت کافی نبودن مهندس معمار و عمران در محل موضوع بخش دوم از تبصره 2 ماده 12 آیین نامه اجرایی قانون
 الف: نظارت کاردانه‌های فنی شامل ساختمان‌های گروه الف می‌گردد و دارای سه زیرمجموعه به شرح زیر است:

- گروه 1: ساختمان‌های 300 مترمربع بنا حداکثر یک طبقه
- گروه 2: ساختمان‌های 400 مترمربع بنا تا دو طبقه روی زیرزمین یا پیلوت
- گروه 3: ساختمان‌های 600 مترمربع بنا تا دو طبقه روی زیرزمین یا پیلوت

طبقه‌بندی صلاحیت کاردانه‌ها به منظور نظارت بر گروه ساختمانی الف

گروه ساختمانی	صلاحیت	
	نظارت	اجرا
اول	پایه 3	پایه 3
دوم	پایه 2	پایه 2
سوم	پایه 1	پایه 1